

ಪಂಪನ ಪೂರ್ವಜರ ಜಾತಿ

೧. ಕನ್ನಡ ಆದಿಕವಿಯಾದ ಪಂಪನು ಸ್ವವಿಷಯವನ್ನು ಕ್ಷಚಿತ್ತಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಪಂಪನು ಪೂರ್ವಿಕರು ವೆಂಗಿಪಟುವಿನ ವತ್ಸ ಗೋತ್ರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. [ಪಂಪಭಾರತ,೧೪-೪೦ ರಿಂದ೪೩]. 'ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿದ್ದ ಮಾಧವ ಸೋಮಯಾಜಿಯು ಸರ್ವಕೃತು ಎಂಬ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಿದನು.:

ವರದಿಗ್ಗನಿತೆಗೆ ಮಾಟದ

ಕುರುಳಾ ತ್ವಭುವನ ಕಾಂತಿಗಂ ದಲ್ ಕಂತಾ

ಭರಣಮೆನೆ ಪರೆದ ತನ್ನ

ಧ್ವರ ಧೂಮದೆ ಕರಿದು ಮಾಡಿದಂ ನಿಜಯಶಮಂ || .೧೪-೪೪

ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ದಿಕ್ಕೆಂಬ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಅಲಂಕಾರವೆನಿಸಿ ಹಬ್ಬಿದ್ದ ಯಜದ ಹೊಗೆಯಿಂಥ ಸೋಮಯಾಜಿಯ ತನ್ನ ಯಶಸ್ಸನೂ ಕಪ್ಪಾಗಿಸಿದನು . ಆತನ ಮಗ ಅಭಿಮಾನಚಂದ್ರ ನು ಮಹಾದಾನಿಯಾಗಿದ್ದನು [೧೪-೪೫] ಅಭಿಮಾನಚಂದ್ರ ನಿಗೆ ಮಗನಾದ ಕೊಮರಯ್ಯನು ವೇದ ವೇದಾಂಗಗಳಿಂದ ಬೆಳಗಿದ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಪಾಚೀನ ಆಚಾರ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿದ್ದನು[೧೪-೪೬]. ಆ ಕೊಮರಯ್ಯನ ಮಗನೇ ಭೀಮಪರ್ಯಾ, ಗುಣಶಾಲಿಯೂ ಮಹಾಜಾ ನಿಯೂ ಆದ ಭೀಮಪರ್ಯಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ಜೌನಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಮಾಡಿದನು.(ಉತ್ಪಲ ಮಾಲಾವೃತ್ತ)

ಜಾತಿಯೊಳ್ಳೆಲ್ಲ ಮುತ್ತಮದ ಜಾತಿಯ ವಿಘ್ನ ಕುಲಂಗೆ ನಂಬಲೇ

ಮಾತೊ ಜಿನೇಂದ್ರ ಧರ್ಮಮೆವಲಂ ದೊರೆ ಧರ್ಮದೊಳೆಂದು ನಂಭಿ ತ

ಜ್ಞಾತಿಯನುತ್ತ ರೋತ್ತರಮೆ ಮಾಡಿ ನೆಗೆಱುದನಿಂತಿರಾತ್ಮ ವಿ

ಜಾತಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಉತ್ತಮಜಾತಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲಜನಿಗೆ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ರಾಜಧರ್ಮವೇ ನಿಚ್ಚೆಯವಾಗಿಯೂ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ನಂಬಿ ಭೀಮಪಯ್ಯನು ತನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲಜನಿಗೆ, ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ರಾಜಧರ್ಮವೇ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ನಂಬಿ ಭೀಮಯ್ಯಾಪನು ತನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ, ಜೈನಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ಮತಾಂತರದಿಂದ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡ ಭೀಮಪಯ್ಯನು ಮಗನೇ ಕವಿತಾ ಗುಣಾಣವನೆಂದು ಕೀರ್ತಿಶಾಲ್ವಿಯಾದ ಪಂಪ.

೨. ಗಂಗಾಡ್ಡರಂ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಷಯ ಇನ್ನಷ್ಟು ನಿರೂಪಿಸಿ ಬಂದಿದೆ. ವಂಗಿಪಟ ನಿಡುಗೋಣಯ- ಅಭಿಮಾನ ಚನ್ನನ ಮಮ್ಮಣ್ಣ ಭೀಮಪಯ್ಯನ ಬೆಳ್ಳೊಲದ ಅಣ್ಣಗೆಟ್ಟಯ ಜೋಯಿಸ ಸಿಂಘನ ಮಮ್ಮಣ್ಣಳ- ಅಬ್ಬಣಭೈಯ ಮಗಂ[ಐ.ಎ. ಪಿ. ಕರೀಂನಗರ .೩. ಸು.೯೫೦]

೩. ಮೇಲಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವಂತೆ, ಪಂಪನ ಪೂರ್ವಿಕರು ಕಮ್ಮೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಜಮದಗಿ ಪಂಚಾರ್ಷಿಯರು ,ಶ್ರೀವತಗೋತ್ರಜರು. 'ಪ್ರಸುತ ಸಂಲೇಖನವದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಈ'ವತ್ಸಗೋತ್ರದವರು ಯಾರು ಮತ್ತು ಇವರು ಯಾವ ದೈವೋಪಾಸಕರು ಎಂಬುದನ್ನು.

೩.೧. ಈ ವಾಗ್ವಾದಕ್ಕೆ ತಾರ್ಕಣ ಆಗುವಂತೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಪೂರಕನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನ್ಯತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೇನೆ: ಪಂಪನ ತಂದೆ ಭೀಮಪಯ್ಯನು ಜೈನನಾಗುವ ಮೊದಲು ಶ್ರವ ಸ್ಮಾರ್ತನಾಗಿದ್ದನು. ಪಂಪನ ಮೂಲ ಹೆಸರು ಪಂಪಯ್ಯ ಎಂದಿರಬಹುದು.ಪಂಪನ(ತಾಯಿ ಅಬ್ಬಣಭೈಯ ತಂದೆ) ತಾತ ಜೋಯಿಸ ಸಿಂಘನೂ ವಾಜಿ ವಂಶಜನೇ ಇರಬೇಕು[ನಾಗರಾಜಯ್ಯ ,ಹಂಪ: ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಂಶಗಳು: ೧೯೯೫-೨೯]

೩.೧.೧ ಪಂಪನ ಪೂರ್ವಜರು ಶ್ರವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಂದು ನಾನು ಹೀಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಾಗ ಅದನ್ನುಸಮರ್ಥಿಸಬೇಕಾದ ಸಾಕ್ಷಾಧಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಯೂ ಇದೆಯೆಂಬ ಅರಿವಿದೆ.

೪. ವೆಂಗಿವಿಷಯ (ವೆಂಗಿ ಮಂಡಲ) ದ ಹಾಗೂ ರೋಣ, ಗದಗ,ಲಕ್ಕಂದಿ,ಅಣ್ಣೆರೆ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವೋಪಾಸಕ ವಾಜಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಮನೆತನಗಳು ಬಹುವಾಗಿ ಜೈನರಾದರು. ನಾಗಮಯ್ಯುವು ಪುಂಗನೂರಿನಲ್ಲಿ ಜೈನನಾದನು. ಭೀಮಪಯ್ಯನ ವೆಂಗಿಪಱುವಿನಲ್ಲಿ ಜೈನನಾದನು. ಜೋಯಿಸ ಸಿಂಘನು ಅಣ್ಣೆರೆರೆಯಲ್ಲಿ ಜೈನನಾದನು. ರೋಣದ ಪಂಪಯ್ಯನೂ [ಸೌ .೩.೩ ೧೦-೧. ೩೬.೯೪೨ಪು ೨೨] ಇವರ ಜ್ಞಾತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಕಾಶ್ಯಪ, ಕೌಂಡಿನ್ಯ, ಭಾರದ್ವಾರ, ಮಾಂಧಾತ , ವತ, ಸಾಂಖ್ಯಾಯನ ಮತ್ತು ಹಾರೀತ ಎಂಬ ಏಳುಗೋತ್ರಗಳು ವಾಜಿ ವಂಶದಲ್ಲಿದ್ದುವು [ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಹಂಪ: ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆಯವರು, ವಾಜಿಕುಲದ ಶ್ಯವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು.ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪ ಮತ್ತು ಮಹಾದಾನಿ.'ಅತ್ತಿಭೈಯ ಪೂರ್ವಜರು ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದಿಂದ ಜೈನತ್ವಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ಫ್ರತಿಪಿತ ಮನೆತನಗಳು. ಇತ್ತ ಅಣ್ಣೆರೆರೋಣ,ಅತ್ತ ವೆಂಗಿವಿಷಯ, ಉತ್ತ ಭೋಧನ ಪರಿಸರ -ಇವು ರಟನಾಡಿಯ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದುವು.

೫. ಪಂಪನು ಶ್ಯವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೂಲದನಾದುದರಿಂದ, ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ದಲ್ಲಿ ಶಿವನನ್ನು ತನ ಯತೆಯಿಂದ ವರ್ಣಿಸುವುದುಂಟು. ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷಾಂತವಾಗಿ ,ದುರೋಧನನು ಭೀಷನನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದಾಗಣ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸ ಬಹುದು. ಭೀಷ್ಮನನ್ನು ಮೃತುಂಬ ಬಾಣಗಳು ನಟ್ಟಿದುವು. ಭೀಷನ ಮನಸು ಶಿವನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿತ್ತು: ಶರಶಯ್ಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದನು, ಆದರೆ ಹರನನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಿರುವ ಭೀಷನ ಈ ಚಿತ್ರ ಪಂಪನಿಗೇ ವಿಶಿಷವಾದ್ದು

ಇಡಿದಿರೆ ರೋಮಕೂಪದೊಳಗುಚಿರ್ತ ಸಾಲಸರ ಳ್ಳುಂ ತೆರಂ

ಬಿಡದಿರೆ ಬೆಟ್ಟುವೋಗುಡಿಸಿದಂತೆ ನೆರಲ್ದಿರೆ ಸುಯ್ಯ ಪುಣಳಿಂ

ಬಡನಡುವಂ ಶರಾಳಿ ಭಯದಿಂ ನಡುಪಂತಿರೆ ಚಿತ್ತದೊಳ ಮೃಡಂ

ತೊಡದಿರೆ ಬಳ್ಳ'ದೇನೆಸೆದನೋಶರಶಯ್ಯ ಯೊಳಂದು ಸಿಂಧುಜಂ|| ೧೩-೬೨

ಹರನೊಳೆ ಪತ್ತಿ ತ್ತಿಸಿದ ಚಿತಮನೀರ್ಬಗೆಯಾಗಿ ವೋಹಮೊ

ತ್ತರಿಸೆ ಸುಯೋಧನಂಗೆ ರಣ ಭೋಮಿಯೊಳೆಂತುಟವಸೆಯೋ ಕನ

ಉರಿದಪುದೆನ್ನ ಮೃ ಯ್ಯಿತುಮತ್ತಣ ಪಂಬಲ ಬಂಬಲೊಳ ತಱಂ

ದಿರಿದುದು ಚಿತ್ತಮಾದೊರೆಯ ಯೋಗಿಗಮಿಂತುಟೆ ಮೋಹಮಾಗದೇ|| ೧೩-೬೩

ಚಿತ್ತದೊಳ ಮೃಡಂ ತೊಡದಿರೆ, ಹರನೊಳಂ ಪತ್ತಿ ತೆತ್ತಿಸಿದ ಚಿತ್ತಮನ -ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಪಂಪಕವಿಯ ಒಲವು ಯಾವ ದೃವದತ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ಬೋಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.ಮೂಲ ವ್ಯಾಸಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮನು ಕೃಷ್ಣ- ವಿಷ್ಣು'ಭಕನಾಗಿ ಚಿತ್ರ ಗೊಂಡಿದಾನೆ: ವಾಸುದೇವಾ, ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೋ, ಅವರಿಗೆ ನೀನೇ ಗತಿ. ನೀನು ಪುರಾತನ ಋಷಿಯಾದ ನಾರಾಯಣನ ಅವತಾರವೆಂದು ನನಗೆ ವ್ಯಾಸನೂ ನಾರದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ 'ದೇಹ ಬಿಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡು. ನೀನು ಅನುಜೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ಸದ್ಗತಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.' ಎಂದನು. ಕೃಷ್ಣನು ಅನುಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟನು [ಎ. ಆರ. ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರ: ವಚನಭಾರತ: ಪು. ೩೫೮]

೧. ವ್ಯಾಸರು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನ ಭಕ್ತರು. ವ್ಯಾಸಮುನೀಂದ್ರರುಂದ್ರ ವಚನಾಮೃತವಾರ್ಧಿಯನ್ನು ಈಸಿದ, ಪಂಪನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶಿವಭಕ್ತನಾದದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆತನ ಪೂರ್ವಜರು ಶ್ರವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದುದು.

೬.೧. ಪಂಪನ ಶಿಷ್ಯನಾದ ರನ್ನನು, ತನ್ನ ಗುರುವಾದ ಪಂಪನನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ, ವ್ಯಾಸರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಾನೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ .ಇದೇ ಪಸ್ತುತ ಫ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ, ಭೀಷ್ಮನು ಮುಕುಂದ (ಕೃಷ್ಣ) ನನ್ನು ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದನೆಂದಿದೆ:

ನರಶಕೋಟ ಜರ್ಜರಿಸೆ ತನ್ನ ಶರೀರಮನಸ್ತ್ವೇದನಾ

ಪರವಶನಾಗಿಯುಂ ಮಱಿದನಿಲ್ಲ ಮುಂಕುದನನೇಕಚಿತ್ತದಿಂ

ಸ್ಮರಿಯಿಸುತಿರ್ದುಮತ್ತಲರಿ ಭೋಪರಿನೆಂತು ಟವಸಯಾದುದೋ

ಕುರುಪತಿಗೆಂದನಾ ಪರಮಯೋಗಿಗಮಿಂತುಟು ಮೋಹಮಾಗದೇ || ೫-೩೮

ಈ ಪದ್ಯದ ನಡಿಗೆ ಭಾವ ಛಂದಸ್ಸು ಸಂದರ್ಭ ಎಲ್ಲವೂ ಪಂಪನ ಫ್ರ ತಿರೂಪವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಈಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಒಂದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹರನ ಬದಲು ಮುಕುಂದ ಬಂದಿರುವುದು.

೬.೧.೧. ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಸಂಗತಿಗಳುಸಾಬೀತಾಗುತ್ತವೆ: ಪಂಪನು ಶ್ಯವೋಪಾಸಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಫ್ರ ತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತು ರನ್ನನು ಕೇವಲ ಪಂಪನು ನೀಲಿ ನಕಾಶೆಯಲ್ಲ. ರನ್ನನು ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲ.